

Bohoslužba 17.09.2023

Falošné či pravé obrátenie

Piesne: 157 294 438 585

Suma ev.: „Veľkým ziskom je však zbožnosť spojená so spokojnosťou. Nič sme si totiž neprinesli na svet a nič si z neho nemôžeme odniesť. Ak máme pokrm a odev, budme s tým spokojní. Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do osídel pokušenia a sú pod vplyvom mnohých nerozumných a škodlivých žiadostí, ktoré ponárajú ľudí do skazy a záhuby. Ved' koreňom všetkého zla je láska k peniazom. Z túžby po nich niektorí zblúdili z cesty viery a spôsobili si mnoho bolesti“. (1Tim 6,6-10)

Samária prijíma evanjelium Sk 8,1.4-25

V ten deň sa začalo veľké prenasledovanie cirkvi v Jeruzaleme a všetci okrem apoštolov sa rozprchli po krajoch Judska a Samárie...⁴ Tí, ktorých rozohnali, rozišli sa po okolí a zvestovali slovo evanjelia.⁵ Filip zišiel do mesta Samárie a hlásal im Krista.⁶ Zástupy pozorne sledovali, čo Filip hovorí, keď jednomyseľne počúvali a videli znamenia, ktoré robil.⁷ Ved' z mnohých posadnutých vychádzali s veľkým krikom nečistí duchovia, mnohí ochrnutí a chromí boli uzdravení.⁸ A v tom meste zavládla veľká radosť.⁹ V meste však už predtým žil istý muž menom Šimon, ktorý svojou mágiou ohromoval obyvateľov Samárie. Hovoril o sebe, že je niekým veľkým¹⁰ a všetci od najmenšieho po najväčšieho ho pozorne počúvali a hovorili: „On je tá božská moc, ktorá sa volá Veľká.“¹¹ Pozorne ho počúvali, lebo ich už dosť dlho svojimi magickými činmi ohromoval.¹² Keď však uverili Filipovi, ktorý im zvestoval evanjelium o Božom kráľovstve a mene Ježiša Krista, dávali sa krstiť muži aj ženy.¹³ Uveril aj sám Šimon, dal sa pokrstiť a pridržal sa Filipa. Keď videl, aké veľké znamenia a mocné činy sa tu dejú, bol ohromený.¹⁴ Keď sa apoštoli v Jeruzaleme doočuli, že Samária prijala Božie slovo, poslali k nim Petra a Jána.¹⁵ Tí prišli a modlili sa za nich, aby prijali Ducha Svätého,¹⁶ lebo na nikoho z nich ešte nezostúpil; boli len pokrstení v meno Pána Ježiša.¹⁷ Vtedy na nich kládli ruky a oni prijímali Ducha Svätého.¹⁸ Keď Šimon videl, že vkladáním rúk apoštolov sa udeľuje Duch, priniesol im peniaze¹⁹ a povedal: „Dajte túto moc aj mne, aby prijal Ducha Svätého každý, na koho položím ruky.“²⁰ Peter mu však povedal: „Nech zhynie tvoje striebro s tebou, pretože si sa nazdával, že Boží dar sa dá získať za peniaze.²¹ Nemáš nijaký podiel ani účasť na tom všetkom, lebo tvoje srdce nie je pred Bohom úprimné.²² Rob teda pokánie za túto svoju zlobu a pros Pána, azda ti bude odpustené, čo si zamýšľal.“²³ Lebo vidím, že si plný horkej žľče a v putách neprávosti.“²⁴ Šimon mu odpovedal: „Proste Pána za mňa, aby ma nestihlo nič z toho, čo ste povedali.“²⁵ Keď vydali svedectvo a oznámili Pánovo slovo, pri návrate do Jeruzalema zvestovali evanjelium v mnohých dedinách Samárie.

Modlime sa:

Otče náš nebeský, s radosťou a očakávaním predstupujeme pred Tvoju tvár, veď vidíme, že napriek všelijakým odporom Tvoje slovo je mocne prítomné v tomto svete. Zažívame skúšky, súženia, ťažké chvíle, ale Ty nám dodávaš silu, odvahu a vytrvalosť. Aj teraz sa uchádzame o Tvoje zľutovanie, aby si nás sýtil a viedol svojím slovom a bol si nám ochranou proti zlému, ktoré útočí na našu vieru a nádej.

Pri tom Ti ďakujeme, že doposiaľ si nás ochránil od prenasledovania, že Ťa môžeme slobodne vzývať a vyznávať. Ani si to nevieme skutočne vážiť a využiť príležitosti, ktoré nám dávaš k svedectvu o Tebe. Odpusť nám, že sme bojazliví, pohodlní a radšej uprednostňujeme svoj komfort pred potrebami iných.

So zahanbením si uvedomujeme svoje nedostatky, keď počujeme, ako boli zapálení pre zvestovanie evanjelia apoštoli a ako intenzívne žili svoju vieru v prostredí, kam si ich umiestnil. Kiež by si sa tak dotkol aj nás Duchom svojím, aby sme si vedeli vážiť, čo znamená patriť k Tebe. Aká je to veľká výsada, ale aj záväzok.

Prosíme teda, daj nám pochopiť a prijať zvesť Tvojho slova. Formuj nás, veď naše kroky, rozhodnutia a správanie, aby boli hodné Teba. A pomôž, aby sme Ťa nielen poznali, ale srdcom, celým životom sa Ti odovzdali. Prihovor sa k nám a požehnaj nás tu pred Tvojou tvárou. *Amen*

„Rob teda pokánie ... a pros Pána, azda ti bude odpustené, čo si zamýšľal.“

(Sk 8,22)

Milí Bratia a milé Sestry!

Biblickú knihu *Skutky apoštolov* by sme mohli presnejšie nazvať aj knihou *Skutky Ducha svätého*, nakoľko v nej môžeme sledovať, ako pôsobením svätého Ducha sa šíri – prijatím evanjelia – viera v Ježiša Krista. Veď to, ako sa viera v Pána Ježiša šírila, to nebol výsledok ľudského konania, ale Jeho dielo.

Po Štefanovej smrti nastane **prenasledovanie**. Preto z Jeruzalema sa mnohí rozprchnu po krajoch Judska a Samárie. Realizuje sa však tým **Božia vôľa**. Tak dá Pán, aby **sa začalo naplňovať** misijné zaslúbenie: „budete mi svedkami v Jeruzaleme, v celom Judsku i Samárii, až po kraj zeme“ (Sk 1,8) Totiž tí, čo sa rozišli, **sa nebáli** a ani na tých nových miestach, kam sa dostali, **nemlčali, ale zvestovali** slovo evanjelia.

Filip sa dostane do **Samárie**. S **Ježišom v srdci** mu nevádi, že toto územie, ktoré správny Žid vždy radšej obišiel, nie je priateľské. Hlása Krista a toto svedectvo je sprevádzané mnohými znameniami vďaka Jeho uzdravujúcej a zachraňujúcej moci. Takmer neuveriteľné, ale v Samárii ľudia uveria. „A v tom meste zavládla veľká radosť.“

Milí Bratia a milé Sestry! Tam, **kde** uveria evanjeliu, **kde** Ježiš Kristus mocne pôsobí a ľudia sa môžu zbaviť svojich ťažôb a starého života; **kde** sú zbavení hriechov a strastí a prijmú spasenie, **tam** je skutočne dôvod na radosť. Takto **zavládla radosť** i v tomto meste v srdciach Samaritánov, veď Božie kráľovstvo sa otvorilo aj pred nimi. **O to viacej**, že dovtedy boli duchovne ohromení mocou istého Šimona. Tento človek sa pred nimi správal **ako nejaký veľký**, už dosť dlho ich svojimi praktikami a mágiou **ohromoval**, ktorej prisudzovali božskú moc.

Ani sa tomu nečudujme, veď **dodnes ako ľahko** mnohí uveria všelijakým nemožným tvrdeniam, zvláštnym veciam. **Ako ľahko** vyrieknu, že je to z Božej moci, len preto, že nepoznajú na to rozumné vysvetlenie. **Ako ľahko** sa nechá i vzdelaný človek 21. storočia obalamutiť! Sú ľudia, ktorí aj nadprirodzenými schopnosťami, ktoré samozrejme nie sú od Boha, vedia mnohých manipulovať, presvedčiť a ovplyvniť. A takéto zjavy sú vždy vábivé.

Ak by však nebolo reálne toto nebezpečenstvo, nemusel by Hospodin ustanoviť **zákaz**: „Nech nie je medzi vami nikto, kto by syna alebo dcéru previedol cez oheň: ani veštec zaoberajúci sa veštbami, ani vykladač znamení, ani hádač, ani čarodejník, ani zaklínač, ani vyvolávač duchov, ani veštec, ani ten, čo by sa vypytoval duchov mŕtvych. Každý totiž, kto koná tieto veci, je Hospodinovi ohavný. Hospodin, tvoj Boh, práve pre tieto ohavnosti tie národy vyháňa pred tebou. Bud' bezúhonný pred Hospodinom, svojím Bohom.“ (5M 18,10-13) Podľa toho sa máme orientovať aj v dnešnej dobe.

Ale teraz sa niečo stalo. Samaritáni sa stretli s **vyššou mocou**, mocou lásky Ježiša Krista. Otvorili srdcia pred evanjeliom a túto lásku **prijali**. Uverili a Pán Ježiš ich vyslobodil spod duchovného vplyvu magických praktík Šimona. Na znak viery dávali sa krstiť muži i ženy. Skutočne mali dôvod na radosť.

Medzi ostatnými, možno na nemalé prekvapenie „**uверil aj sám Šimon, dal sa pokrstiť a pridržal sa Filipa. Keď videl, aké veľké znamenia a mocné činy sa tu dejú, bol ohromený**“. Znie to trochu pochybne, avšak v podstate sa nedá vylúčiť ani takýto obrat. Dokonca sa zdá, že Šimon je veľmi aktívny, pridrža sa Filipa ako taký pozorný učeník. Ten, ktorý ohromoval iných svojimi praktikami, teraz je sám ohromený, keď vidí, aké veľké znamenia a mocné činy sa tu dejú.

Veď Samária prijala Božie slovo! Je to správa, ktorá poteší aj apoštolov v Jeruzaleme. S otvorenosťou a túžbou radovať sa spolu z prijatia týchto nových bratov a sestier do kresťanského spoločenstva prichádzajú medzi nich apoštoli Peter a Ján. Neprichádzajú na kontrolu, ani autoritatívne, alebo aby si ich overili. Prichádzajú, **aby sa Samaritáni vo viere potvrdili**.

A to je už veľký pokrok. „**Prišli a modlili sa za nich, aby prijali Ducha Svätého, lebo na nikoho z nich ešte nezostúpil; boli len pokrstení v meno Pána Ježiša**“. Evanjelista Lukáš tým vlastne hovorí, že chceli ich **potvrdiť vo viere a potvrdiť jednotu s nimi** tým, že by tak isto prežili, že **sa ich zmocní Duch svätý**, ako sa to stalo apoštolom v Jeruzaleme.

Bratia a Sestry! Aké dobré je vidieť toto **prijímanie sa** medzi ľuďmi, ktorí pred tým žili v stálom nepriateľstve! To je snáď ešte väčší zázrak, ako tie znamenia, ktoré sa okolo nich diali. A skutočne „**vtedy na nich kládli ruky a oni prijímali Ducha Svätého**“. Totiž u Pána nie je vyberanie osôb.

Avšak reakcia Šimona je prekvapivá a zároveň aj **odhalí jeho motiváciu**. Jemu nejde o odovzdanie sa Pánovi, ale o získanie ďalšieho vplyvu nad ľuďmi. Chce **disponovať mocou**, ktorú má Duch svätý. Chce vlastne **riadiť Ducha svätého**,

používať ho na vlastné ciele. A čo je ešte horšie, myslí si, že to všetko sa dá získať **peniazmi**. *Ked' Šimon videl, že vkladáním rúk apoštolov sa udeľuje Duch, priniesol im peniaze a povedal: „Dajte túto moc aj mne, aby prijal Ducha Svätého každý, na koho položím ruky.“*

Stále mu ide o to, aby získal vládu a mal moc nad inými! Ako ďaleko je od pravdy, ako ďaleko je jeho srdce od Pána Ježiša! Tá jeho radosť po tom, čo uveril, sa rýchlo vyparí – ako *do trnia zasiaté zrnó u toho, kto slovo počúva, ale denné starosti a mámenie bohatstva slovo udusia, takže ostane bez úrody.*

Tento človek, Šimon je a zostane **zajatcom vlastného zmýšľania**, ktorého sa nezbavil ani tým, že uveril a prijal krst. Jeho obrátenie na vieru v Ježiša Krista nie je úprimné a ozajstné, nakoľko **nevykazuje známky skutočného obrátenia** – toto nie je *metanoia* – čiže **zmena celého zmýšľania**. Naopak, myslel si, že je to niečo, čo sa dá a čo sa môže naučiť, ovládať.

Vôbec mu nedošlo, že zvestovanie evanjelia nie je taký ohurujúci čin, ako tie jeho magické praktiky; že tu má čo do činenia s Božou mocou, má sa jej preto poddať. Šimon totiž nevníma a nepochopí, že Boh, ktorý pôsobí skrze Ducha svätého, **nie je manipulovateľný**. Jeho nie je možné ovládať a účelovo používať. Naopak, On chce, **aby sme mu dávali k dispozícii svoj život**, svoju vôľu.

Bratia a Sestry, zdá sa, že Šimon, pod vplyvom vlastných magických praktík zároveň bol **závislý ma peniazoch**. Práve to je veľká **prekážka** v živote mnohých – aj sa zvykne hovoriť, že naposledy sa obráti peňaženka veriaceho. Láska k peniazom vie veľmi držať človeka vo svojej moci, ako zajatca.

Prekvapivá je však **reakcia apoštola Petra** na Šimonovu ponuku. *„Nech zhynie tvoje striebro s tebou, pretože si sa nazdával, že Boží dar sa dá získať za peniaze. Nemáš nijaký podiel ani účasť na tom všetkom, lebo tvoje srdce nie je pred Bohom úprimné. Rob teda pokánie za túto svoju zlobu a pros Pána, azda ti bude odpustené, čo si zamýšľal. Lebo vidím, že si plný horkej žlče a v putách neprávosti.“* Jednak vôbec nezmenšuje vážnosť situácie a vinu Šimona. Ale predsa neznejú z jeho úst slová súdu a neodvratného zatratenia. V prípade Ananiáša a Zafiry, ktorí sa pokúsili podvádzať Ducha svätého, to vtedy bolo jednoznačnejšie a tragickejšie.

Ostrou reakciou Peter síce **poriadne vystraší** Šimona, aby si uvedomil vážnosť svojho previnenia proti Duchu svätému, ale **nezabuchne pred ním dvere**. Avšak zachraňujúcou láskou mu **ukazuje možnosť pokánia**, prosenia o odpustenie a o úprimné srdce. *„Rob teda pokánie a pros... azda ti bude odpustené.“* Nemusí zostať v tom neutešenom stave, **nemusí to skončiť súdom** – nech sa pokorí, vyzná svoj hriech a prosí o odpustenie. Táto možnosť je už sama **nádejou** pre Šimona.

Ako to nakoniec s ním dopadlo? Nevieme. Iba toľko, že pochopil, ako je sám pred Pánom nikým a ničím. Prosí apoštolov, aby sa za jeho záchranu modlili. **Za neho sa modliť dá, ale namiesto neho nie**. Na to mnohí zabúdajú aj dnes. Dobre im padne vedieť o tom, že niektorí sa za nich modlia, čo teda je skutočne dobrá vec. Ale

beda každému, kto dúfa v modlitby druhých. Dokonca **ani vo vlastné modlitby** nemôžeme vkladať svoju nádej, **jedine do Božej odpúšťajúcej milosti**, ktorá je väčšia ako našej hriechy.

Náš príbeh sa nevenuje tomu, či sa Šimon takto sklonil pred Pánom a vyznal svoje hriechy. Nám je však jeho prípad **varovaním** pred takýmto správaním. Ale aj **povzbudením** hľadať svetlo, v ktorom uzrieme svoje hriechy a dôjde v našom živote k tomu, aby sme ich vyznali, zanechali a celkom odovzdali Pánovi Ježišovi vedenie a moc nad naším životom. Aby sme netúžili po veľkosti, ale vedome prežívali, že „*On musí rásť a ja sa musím umenšovať.*“ Vtedy v nás bude pôsobiť Duch svätý pre naše obnovenie a posvätenie (Jn 3,30). **Amen**

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste! Ďakujeme, že spoznať a prijať Teba je radosť, nad ktorú niet. Ďakujeme, že sa dávaš poznať aj tam, kde by sme to nepredpokladali – dokonca i medzi nami. Ďakujeme za dielo Ducha svätého, ktorý vie zanietiť tých, ktorí sa Ti skutočne odovzdali, ako aj odhaliť falošné obrátenie. Daj nám jasne spoznať, ako sme na tom my a nech nás to vedie k pokániu. Veď pred ľuďmi sa môžeme tváriť podobne, ako to robil aj Šimon, ale Teba nemožno ohúriť a oklamať.

Prosíme, odpusť naše pretvárinky, pokusy uplatniť sa a zveličovať seba. Daj nám dospieť k pokore, že by sme už nechceli byť veľkí, ale sa Ti plne odovzdať, aby Duch svätý mohol konať v nás i prostredníctvom nás, tak aby si bol oslávený medzi nami. Nech si vždy uvedomujeme, že Tvojou mocou nedisponujeme, ale Ty nás chceš naplniť, použiť a požehnať.

Pane Ježišu, prosíme Ťa za Tvoju cirkev – u nás i vo svete. Vidiš tú duchovnú biedu a bezmocnosť, ako málo je Tebe skutočne odovzdaných životov, ktorí sa skutočne obrátili a boli Tvojím Duchom znovuzrodení. Zmiluj sa nad nami, veď nás – ako cirkev i jedincov – k pokániu, hľadaniu duchovnej obnovy a poslušnosti, aby si bol jedine Ty veľký v našom živote.

Prosíme za nemocných, trpiacich, zúfalých, opustených a sklamaných ľudí. Zmiluj sa nad plačúcimi, ochraňuj vdovy a siroty, potešuj trúchliacich a daj nádej smútiacim. Buď blízko každému, kto Ťa vzýva, ale nech Tvoja láska nájde aj tých, ktorí Ťa nehľadajú. Prosíme, Duchom svojím zostaň medzi nami. **Amen**